

40. jubilejni Goljevščkov spominski dan v duhu aktualnih izzivov v vodarstvu

V Ljubljani, 22. aprila 2024: V veliki predavalnici Oddelka za okoljsko gradbeništvo na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (UL FGG) so se 11. aprila zbrali strokovnjaki s področja vodarstva in okoljskega inženirstva, da bi slovesno obeležili letošnji jubilejni, že 40. Goljevščkov spominski dan. Udeležence sta uvodoma pozdravili predstavnici organizatorjev, izr. prof. dr. Nataša Atanasova, predstojnica Oddelka za okoljsko gradbeništvo na UL FGG, ter dr. Tanja Prešeren, direktorica Inštituta za hidravlične raziskave, ki sta prisotne seznanili s programom srečanja. Ta je bil tudi letos namenjen naslavljanju najbolj aktualnih izzivov v vodarstvu, predstavitvi raziskovalnih projektov ter razglasitvi Goljevščkovih nagrad. Ker letos mineva tudi 10 let, odkar je svojo življenjsko pot mnogo prezgodaj sklenil ugledni profesor dr. Boris Kompare, ki je kot raziskovalec, pedagog in mentor s svojim znanjem in interdisciplinarnim pristopom na več raziskovalnih področjih oral ledino, so na srečanju spomin na njegovo delo obudili tudi njegovi najtesnejši sodelavci. Dogodek so sklenili z okroglo mizo, na kateri so z uglednimi gosti iz vrst stroke s področja varstva voda, izvajanja vodnogospodarske javne službe, prostorskega načrtovanja ter s predstavniki lokalnih skupnosti razpravljali o tem, kako učinkovito svoje storitve po mnenju uporabnikov opravljajo vodarji.

Izr. prof. dr. **Nataša Atanasova** je uvodoma izpostavila poslanstvo obeleževanja Goljevščkovskega spominskega dne, na katerem Oddelek za okoljsko gradbeništvo in Inštitut za hidravlične raziskave vsako leto predstavi svoje ključne strokovno-raziskovalne projekte: »V sklopu Načrta za okrevanje in odpornost prenavljamo tudi študijske programe v smeri trajnosti, zelenega prehoda in digitalizacije ter v teh okvirih gradimo in prenavljamo naše laboratorije in vzpostavljamo poligone pilotnih tehnologij. Pričakujemo, da bodo rezultati vidni že v prihodnjem letu, hkrati pa bi si želeli pokriti vse strokovne kadrovske potrebe za naslavljanje izzivov v vodarstvu, ki jih je seveda vedno več.«

Dr. Tanja Prešeren, direktorica Inštituta za hidravlične raziskave, je v nadaljevanju znova opozorila na lanske letošnje avgustovske poplave, ki so pozornost javnosti tokrat povsem usmerile vodarsko stroko: »Na Inštitutu za hidravlične raziskave, kjer se ukvarjamo s fizičnimi hidravličnimi modeli, smo doslej opravljali tipične raziskave, usmerjene pretežno v projektiranje hidroenergetskih objektov, zaradi lanske letošnje poplave pa se je zdaj spremenil tudi fokus našega raziskovalnega dela, ki je zdaj bolj usmerjen v druga področja. Pri tem je treba upoštevati še dejstvo, da smo v vodarski stroki kadrovsko še vedno močno podhranjeni in si v naslednjih letih želimo bistveno večjega vpisa študentov v

programe vodarstva in okoljskega inženirstva, da bomo lahko kos izzivom, ki jih povzročajo podnebne spremembe.«

V nadaljevanju programa so se organizatorji poklonili spominu svojega dolgoletnega sodelavca in z izbranimi govorniki osvetlili zapuščino, ki jo je **prof. dr. Boris Kompare** pred desetletjem zapustil v znanosti in družbi. Tako v nacionalnih kot v evropskih strategijah je prisegal na interdisciplinarnost, opozarjal na nujnost povezovanja strokovnjakov različnih profilov pri izvedbi projektov in vedno znova navdušil s svojo sposobnostjo povezovanja hidrotehnike z biologijo, ekologijo, kemijo, matematiko, ekonomijo in umetno inteligenco. Z razvojem tehnologij je za potrebe sprejemanja pravih odločitev in ukrepov stroke podpiral uporabo umetne inteligence in digitalizacije, strateško pa je deloval v smeri zelenega prehoda in zelenih tehnologij. Zaradi svojega edinstvenega pristopa do reševanja okoljskih problemov, ki se jih je loteval daleč pred časom, ko ti še niso postali temelj našega družbenega razvoja, ga nekdanji sodelavci upravičeno označujejo kot pionirja, ki je oral ledino, kot strokovnjaka in vizionarja, ki je že več kot pred tremi desetletji pokazal na pravo smer razvoja v znanosti, ob tem pa skrbel za razvoj stroke v vsej svoji širini. Bil je tudi član številnih strokovnih in znanstvenih mednarodnih in domačih združenj, med drugim tudi Slovenskega društva za zaščito voda, ki mu je predsedoval v letih od 2008 do 2014.

V nadaljevanju so udeleženci spremljali **tri sklope strokovnih predavanj**, kjer so v ospredje najprej postavili tematiko urbanega vodnega kroga s poudarkom na obvladovanju padavinskih odpadnih voda skladno s prenovljeno evropsko zakonodajo. V drugem delu so izpostavili vplive podnebnih sprememb na okoljske parametre pri izvajanju meritev koncentracij živega srebra v porečju Idrijca-Soča in v Tržaškem zalivu, ter predstavili hidravlične analize in model premeščanja plavin skozi Ptujsko jezero. V sklepnem delu so predstavili še nove hidrološke smernice za določanje projektnih pretokov v Sloveniji in pregledali rezultate hidravličnih in potresnih modelov.

Po razglasitvi Goljevščkovih nagrad je sledila še **okrogla miza** z naslovom – **»Poplave 2023 - Stresni test za vodarstvo«**, na kateri so sodelovali ugledni gostje: **dr. Lidija Globevnik**, predsednica Društva vodarjev Slovenije, **Jurij Kern**, župan Občine Komenda, **Tine Radinja**, župan Občine Škofja Loka, **Borut Roškar**, direktor VGP Drava, ter arhitekt in urbanist **Peter Lovšin**. Okroglo mizo je povezoval **doc. dr. Primož Banovec**, direktor Inštituta za vodarstvo ter predavatelj na UL FGG. Razprava je tekla o tem, kakšna je pravzaprav ocena uporabnikov storitev o delu vodarjev, ali bo v prihodnje potrebna optimizacija dela zaradi kadrovske podhranjenosti vodarskega poklica in kakšno sodelovanje ter standardizacija procesov bosta potrebna za pravočasno in nemoteno opravljanje dela na področju vodarstva.

Fotografije: arhiv FGG

Prilogi:

- *In memoriam – Boris Kompare, človek pred svojim časom*
- *Okrogla miza: »Poplave 2023- stresni test za vodarstvo«*

Kontakt za medije: **izr. prof. dr. Nataša Atanasova**, univ. dipl. inž. grad., UL FGG, T: 01 47 68 682;
 E: natasa.atanasova@fgg.uni-lj.si